

Документи за политики

Објавените истражувачки стории од страна на регрантистите актуелизираат прашања за човековите права и демократијата кои засегаат одредени јавни политики. За некои од овие проблеми, Центарот за управување со промени и Институтот за човекови права тековно подготвуваат документи за политика од интерес и за професионалната и за широката јавност.

Центар за управување со промени (ЦУП)
ул. „Рајко Жинзифов“ 44/1, 1000 Скопје
тел. и факс: (+389) 2 6092-216
e-mail адреса: info@cup.org.mk
веб-страница: www.cup.org.mk

Институт за човекови права (ИЧП)
ул. „Рајко Жинзифов“ 49А, 1000 Скопје
тел: (+389) 2 3243 331
e-mail: ihr@ihr.org.mk
веб-страница: www.ihr.org.mk

Проектот е финансиран од Европската унија,
а кофинансиран од Британската амбасада Скопје

Оваа публикација е изработена во рамки на проектот „Истражувачко новинарство чувар на демократијата и човековите права“ финансиран од Европската Унија и ко-финансиран Британската Амбасада Скопје. Содржината на публикацијата е единствена одговорност на авторите и на никаков начин не може да се смета дека ги одразува гледиштата на Европската Унија и на Британската Амбасада Скопје.

Проектот е финансиран од Европската унија,
а кофинансиран од Британската амбасада Скопје

ИСТРАЖУВАЧКО НОВИНАРСТВО - ЧУВАР НА ДЕМОКРАТИЈАТА И ЧОВЕКОВИТЕ ПРАВА

01 јануари 2016 – 31 декември 2017 година
Буџет на проектот: 289.064,35 евра

Проектот е финансиран од Европската Унија и кофинансиран од Британска амбасада Скопје, а спроведуван од организациите Центар за управување со промени (ЦУП) и Институт за човекови права (ИЧП). Медиумски соработници во проектот се телевизија Телма, веб-порталот Нова ТВ и неделникот Фокус.

Главен императив на проектот

На кој начин истражувачкото новинарство ги штити демократијата и човековите права? Како оваа улога може да ги зацврсти и дополнително да ги продлабочи овие вредности? Како да се зголеми придонесот на граѓанските организации во процесот на креирање политики во однос на слободата на медиумите?

Нашата визија вклучува силни, независни и активни медиуми и граѓански организации. Централно место во неа имаат слободата на изразување и медиумскиот интегритет како клучен елемент во процесот на интеграција во Европската Унија.

Сметаме дека квалитетното истражувачко новинарство е од суштински интерес на граѓаните, бидејќи е еден од инструментите кои најсилно ги штитат човековите права. Истражувачките стории будно ја следат секоја можна злоупотреба на власта, предупредуваат и посочуваат негативна пракса во институциите, откриваат индикации за можни злоупотреби на власта и ги промовираат интересите на дел од најранливите заедници.

Веруваме дека е неопходно да се засилат капацитетите и на граѓанските организации кои работат во медиумската сфера и ја поддржуваат слободата на изразување. Нивната поизразена улога за остварување на оваа цел ја поттикуваме со креирање на активна платформа за дијалог и меѓусебна соработка на граѓанските организации и медиумите.

Што постигнавме со проектот? Кои се нашите резултати?

Дел од најреномираните и најистакнати новинари-истражувачи на национално ниво, со наша поддршка, го споделија своето искуство и знаење со повеќе од 150 студенти по новинарство на Универзитетот Св. „Кирил и Методиј“ Скопје, Државниот универзитет во Тетово и Универзитетот „Гоце Делчев“ Штип.

За поддршка на младите новинари – истражувачи и студентите по новинарство организиравме и спроведовме и двомесечен курс по истражувачко новинарство во областа на човековите права и правосудство.

Најдобрите 11 студенти беа наградени со сертификати, но секако најмногу задоволство предизвикува фактот дека 4 студенти беа вработени по завршувањето на курсот во дел од медиумските куќи – соработници на овој проект.

Студентите кои беа дел од курсот за истражувачко новинарство изработија свои авторски стории, од кои за трите најинтересни подготвивме и кратки видео материјали. Седум студенти беа и практиканти во медиумите – партнери во проектот, ТВ Телма, НоваТВ и Фокус каде работеа под менторство на искусни истражувачки новинари.

Можноста одблиску да се почувствува и да се учествува во секојдневниот работен процес во медиумите од различен вид (телевизија, веб-портал, неделник), секако е од исклучително значење за секој млад новинар.

Верувајќи дека практичното искуство е особено значајно за новинарите, спроведовме и дводневни обуки за млади новинари за развивање и промоција на професионални стандарди и медиумски интегритет со регионално познати новинари од Словенија, Хрватска и Романија.

Најзначаен е фактот дека ова им овозможува на новинарите да се запознаат со условите и праксата на новинарските истражувања во државите членки на Европската Унија.

За потребите на студентите и новинарите изработивме и два прирачника:

- Прирачник за слобода на изразување - правни аспекти
- Прирачник за истражувачко новинарство и пристап до информации

Истовремено, како производ на анкети, истражување на терен и длабински преглед, подготвивме и две анализи.

- Остварување на правото на слобода на изразување – Теорија и практика
- Перцепцијата на граѓаните за медиумите и професионалноста меѓу новинарите

Прирачниците се од големо значење за студентите по новинарство и младите новинари, кои преку нив имаат можност да се запознаат со теориските и правни аспекти на истражувачкото новинарство и слободата на изразување.

Истовремено, анализите нудат и значаен увид во тоа што мислат граѓаните за работата на медиумите, но и како самите новинари гледаат на условите што ги нуди медиумската сфера во поглед на истражувачкото новинарство, професионалните стандарди и етичките принципи.

Овие атрактивни стории, анализи и прирачници можете да ги преземете од:

www.istrazifakti.mk

Истражи факти - Платформа за дијалог и соработка меѓу граѓански организации и медиуми за истражувачко новинарство

Еден од најважните резултати на проектот е воспоставената Платформа за соработка на граѓански организации (преку програма за регантирање) и медиумски организации, врз основа на која активно се промовира истражувачкото новинарство, работејќи според највисоките професионални новинарски стандарди и етика.

Платформата е поддржана од веб-порталот www.istrazifakti.mk.

Уникатноста на платформата е во тоа што граѓанските организации и медиумите меѓусебно соработуваат на истражувачки стории во интерес на унапредувањето на демократијата и заштитата на човековите права. На тој начин тие споделуваат искуства и учат едни од други.

Резултати од програмата за регантирање

Осум проекти беа финансирани преку програмата за регантирање на проектот. Граѓанските организации успешно ги спроведоа овие проекти во соработка со медиумски организации. Резултат на овие помали проекти се бројни истражувачки стории во вид на интервјуа, печатени стории и видео прилози.

6-та ѕвезда

Проект: „Нераскажани приказни – Специјален тим за медиумска промоција на граѓанските иницијативи за заштита на правата на маргинализираните заедници“. Беа објавени 28 стории на порталот Сакам да кажам (SDK.mk) кои известуваа за заштитата и прекршувањето на човековите права на маргинализираните групи. Се организираше изложба на фотографии по повод одбележувањето на светскиот ден на лицата со Дунов синдром.

Диверзити медија

Проект: „Слободата на изразувањето низ истражувачкото новинарство“. На националната телевизија АЛСАТ-М во емисијата „Истражувачи во акција“ беа емитувани 18 тв интервјуа за состојбата на медиумите, слободата на говор и судството кои се одраз на степенот на демократија во општеството. Врз основа на направените интервјуа се објавија 2 истражувачки стории на истите теми.

Плоштад Слобода

Проект: „Судството – чувар или прекршител на човековите права?“. Објавени се 3 истражувачки стории во неделникот Фокус во кои јасно се посочуваат прекршувањата на човековите права од страна на судовите, посебно правото на Ромите на патување во странство, работничките права и правото на социјална заштита, кои не биле заштитени од судските органи поради политички притисоци.

Цитадела 16

Проект: „Поглед кон изградбата на патната инфраструктура“. Во неделникот Фокус се објавени 3 истражувачки стории кои откриваат аспекти на можна злоупотреба на службената дејност во спроведувањето на тендерите за изградба на три автопатски делници низ државата.

Центар за истражувачко новинарство СКУП

Проект: „Заштита на правата преку истражувачко новинарство“ СКУП објави 3 истражувачки стории за тоа како во голем процент се користат тужбите за навреда и за клевета од страна на политичарите за притисок и застрашување на новинарите, но и меѓу граѓаните.

Метаморфозис

Проект: „Кој им ги врзува рацете на новинарите и како да се одвргат?“ – Фондацијата Метаморфозис изработи серијал од 3 кратки видео стории за прекумерното користење на мерката притвор како начин на заплашување на новинарите.

Центар за развој на медиумите на заедниците МЕДИУМ

Проект: „Антикорупциски вести на локални медиуми“. Изработени беа три истражувачки стории за сомнежи за корупција во локалната власт, кои беа емитувани на повеќе регионални и локални телевизии.

Асоцијација за креативна тактика

Проект: „Блоговите и социјалните мрежи како алатка и платформа за истражувачкото новинарство во сферата на правосудството и човековите права“.

Објавени беа 5 истражувачки стории на тема индивидуалните наспроти колективните права, од кои три беа изработени од блогери со поддршка на искусни истражувачки новинари од Нова ТВ.

